

Základní škola a mateřská škola Lhota u Vsetína,
příspěvková organizace

Školní vzdělávací program školní družiny

Obsah

Identifikační údaje	3
Charakteristika ŠD	4
Cíle vzdělávání	4
Kompetence k učení	4
Kompetence k řešení problémů	5
Kompetence komunikativní	5
Kompetence sociální a interpersonální	5
Kompetence občanské	5
Kompetence k trávení volného času	5
Délka vzdělávání	6
Formy zájmového vzdělávání	6
Pravidelná činnost	6
Příležitostné akce	6
Spontánní aktivity	6
Odpočinkové činnosti	6
Příprava na vyučování	6
Obsah vzdělávání	7
Místo, kde žijeme	7
Lidé kolem nás	7
Lidé a čas	7
Rozmanitosti přírody	8
Člověk a jeho zdraví	8
Časový plán vzdělávání	8
Organizace a provoz	10
Podmínky pro přijímání účastníků vzdělávání	10
Podmínky pro ukončení vzdělávání	10
Činnost školní družiny	11
Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami	11
Popis materiálních, personálních, ekonomických a BOZP podmínek	11
Materiální podmínky	11
Personální podmínky	12
Ekonomické podmínky	12
BOZP podmínky	13

Identifikační údaje

Název vzdělávacího programu:	Školní vzdělávací program ŠD
Adresa:	Lhota u Vsetína 128, 755 01 Vsetín
IZO:	120 400 197
Předkladatel:	Školní družina při Základní škole a Mateřské škole Lhota u Vsetína
Ředitel:	Mgr. Lenka Valchářová
Telefon:	571 439 121
E-mail:	reditel@skolalhotauvsetina.cz
Zřizovatel:	Obec Lhota u Vsetína
Adresa zřizovatele:	Lhota u Vsetína , 75501 Vsetín

Platnost dokumentu

Tato verze školního vzdělávacího programu je platná od 1.9.2023. Školní vzdělávací program byl zpracován v souladu se školským zákonem.

ředitelka školy

Charakteristika ŠD

Školní družina disponuje v rámci celé školy největšími možnostmi pro skloubení výchovných, vzdělávacích, kulturních, zdravotně-rekreačních a relaxačních, sociálních a preventivních činností. V průběhu docházky žáků do školní družiny je pozornost věnována nejen jejich odpočinkovým a zájmovým aktivitám, ale i rozvíjení jejich osobnostních či sociálních dovedností a k pedagogickému ovlivňování vzájemných vztahů uvnitř kolektivu. Cílem výchovné činnosti ve školní družině je všestranný rozvoj osobnosti, podpora a rozšiřování vědomostí a poznatků, které žák získá ve škole při základním školním vzdělání, a to především formou zájmových, vzdělávacích a spontánních činností, odpočinku a relaxace, výchovou hrou, individuální prací, vhodnou motivací a komunikací s dětmi. Pro vzdělávání žáků se využívá počítačová učebna, návštěvy místní knihovny, rozvíjí se u žáků logické a strategické myšlení při deskových hrách, pohybové aktivity při pohybových hrách a častém pobytu na zahradě a v přírodě.

Cíle vzdělávání

Zájmové vzdělávání ve školní družině naplňuje svými specifickými prostředky obecné cíle vzdělávání dané školským zákonem. Jde zejména o rozvoj osobnosti žáka, jeho učení a poznání, osvojování základů hodnot, na nichž je založena naše společnost, získávání osobní samostatnosti a schopnosti projevit se jako samostatná osobnost působící na své okolí. Školní družina umožňuje odpočinkové činnosti (aktivní i klidové) a přípravu na vyučování. Činnosti ve školní družině se zaměřují na výchovu k smysluplnému využívání volného času a poskytují žákům dostatek podnětů pro naplňování volného času.

Z obecných cílů vyplývá rozvoj kompetencí, tzn. souhrnu znalostí, schopností, praktických dovedností a s nimi souvisejících postojů a hodnotových orientací, jež doplňují a navazují na školní vzdělávací program. Prostřednictvím volnočasových aktivit jsou posilovány následující kompetence:

Kompetence k učení

Žák se učí s chutí, vybírá si a využívá efektivní a vhodné způsoby učení, hodnotí své výkony, spontánně, ale i vědomě se učí, hledá a chápe souvislosti, samostatně pozoruje a experimentuje, uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích, dokončuje započatou práci.

Kompetence k řešení problémů

Žák si všímá dění i problémů, které ho inspirují k řešení podobných problémů a situací, učí se problémy pochopit, přemýšlí o nesrovnalostech a jejich příčinách, promýšlí a plánuje řešení problému, hledá různé způsoby řešení problému, v praktickém životě ověřuje správná řešení problému, chápe, že vyhýbání se problému nevede k cíli, je kreativní a dovede se přizpůsobit změnám, je flexibilní, učí se svá rozhodnutí obhájit a uvědomuje si zodpovědnost, v případě obtíží je houževnatý.

Kompetence komunikativní

Žák ovládá verbální i neverbální komunikaci, vhodně volenou formou vyjadřuje své myšlenky, sdělení, otázky i odpovědi, umí vyjádřit svůj názor, komunikuje bez ostychu s vrstevníky i s dospělými, dokáže promluvit na veřejnosti, účelně se zapojuje do diskuze, umí řešit konflikty, dokáže vhodně vyjádřit své kladné i negativní pocity ve vztahu k sobě i k okolí. Umí se vyjádřit i písemně. Naslouchá druhým.

Kompetence sociální a interpersonální

Žák se učí plánovat, organizovat, řídit a hodnotit, odhaduje rizika svých nápadů, k cílům a povinnostem přistupuje odpovědně, samostatně rozhoduje o svých činnostech a uvědomuje si, že za ně odpovídá a nese důsledky, projevuje citlivost a ohleduplnost, rozpozná vhodné a nevhodné chování, podílí se na vytváření příjemné atmosféry ve skupině, spolupracuje, dokáže se podřídit i prosadit, respektuje dohodnutá pravidla, respektuje jiné, je tolerantní k odlišnostem mezi lidmi, je solidární. Vytváří si pozitivní představu o sobě samém – ovládá a řídí své chování tak, aby dosáhl pocitu sebeuspokojení a sebeúcty.

Kompetence občanské

Žák si uvědomuje svá práva i práva druhých, vnímá nespravedlnost, agresivitu, šikanu a dovede se jim bránit, chová se zodpovědně, dbá na zdraví své i druhých. Respektuje sociální a kulturní prostředí, které je tvořeno všeobecně uznávanými hodnotami společnosti. Váží si tradic a kulturního dědictví, které chrání, podílí se na rozvoji kvalitního životního prostředí.

Kompetence k trávení volného času

Žák umí účelně trávit volný čas, orientuje se v možnostech jeho smysluplného využití, umí si vybrat zájmové činnosti podle svých dispozic, rozvíjí své zájmy v organizovaných i individuálních činnostech, rozvíjí schopnost aktivního trávení volného času jako kompenzaci

jednostranné zátěže ze školního vyučování, umí odmítnout nevhodné nabídky pro trávení volného času.

Délka vzdělávání

Délka vzdělávání pro školní družinu je stanovena na dobu jednoho školního roku. Během této doby dítě projde všechny oblasti popsané v níže uvedeném Obsahu vzdělávání a přiblíží se tak co nejvíce k vytýčeným cílům vzdělávání.

Formy zájmového vzdělávání

Pravidelná činnost

Je dána týdenní skladbou zaměstnání a představuje zejména organizované aktivity zájmového charakteru. Je doplněna prací zájmových útvarů, činnost v těchto útvarech vede vychovatelka školní družiny, učitelka školy nebo externí pracovníci s příslušnou odborností.

Příležitostné akce

Jedná se o činnosti, které nejsou zahrnuty v standardní týdenní skladbě, jsou to např. slavnosti, výlety, návštěvy kulturních představení.

Spontánní aktivity

Představují každodenní individuální klidové činnosti, během nichž si děti mohou popovídat nebo zahrát hru. V rámci denního režimu jsou spontánní aktivity zařazeny po obědě, při pobytu venku, v průběhu ranního provozu nebo v tzv. koncové družině, kdy jsou spojována oddělení. Řízené a spontánní činnosti na sebe přirozeně navazují.

Odpočinkové činnosti

Jsou chápány ve smyslu klidových činností – poslechové činnosti, individuální hry, klid po obědě, ale i jako aktivní odpočinek – rekreační činnost, která kompenzuje jednostrannou zátěž během vyučování.

Příprava na vyučování

Zahrnuje didaktické hry, tematické vycházky a další činnosti, které u dětí upevňují a rozšiřují poznatky získané ve školním vyučování.

Obsah vzdělávání

Zájmovým vzděláváním v oblasti Člověk a jeho svět usilujeme o rozvoj poznatků a dovedností získaných v průběhu vyučování. Děti se učí pozorovat a pojmenovávat věci, děje a jevy, jejich vzájemné vztahy a souvislosti, utváří si ucelený obraz světa poznáváním sebe i okolí. Učí se vnímat lidi a vztahy mezi nimi, reagovat na podněty ostatních a vyjadřovat své myšlenky a názory. Oblast Člověk a jeho svět členíme do dalších tematických okruhů:

Místo, kde žijeme – rozvoj kompetencí občanských

Poznáváme nejbližší okolí, organizaci ve škole, školní družině a školním klubu, vztahy v rodině, ve městě. Využíváme vycházky do okolí školy, návštěvy knihovny, zámku, muzeí, hvězdárny, hasičské stanice, kuželny, solné jeskyně, sportovišť atd. Získané poznatky využíváme při výtvarných činnostech, tematických hrách, besedách, povídaní. Čteme si pohádky, pověsti a příběhy z regionu, ve kterém žijeme. Rozvíjíme slovní zásobu a kultivovaný projev. Posilujeme vnímání krás ročních období-podzim, zima, jaro, léto a rozmanitosti přírody. Upozorňujeme na bezpečnost při cestě do školy, zařazujeme dopravní výchovy.

Lidé kolem nás – rozvoj kompetencí k řešení problémů, komunikativních a sociálních

Budujeme a osvojujeme si zásady společenského chování a jednání mezi lidmi, uvědomujeme si význam tolerance a vzájemné úcty. Kultivujeme slovní i mimoslovní komunikaci, v praxi se učíme vhodně seznamovat s druhými lidmi, rozvíjíme své vyjadřovací schopnosti, ale také schopnost naslouchat. Využíváme každodenní rituály – přivítání, rozloučení, řešení drobných konfliktů, dodržování pravidel stolování a další a hodnotící aktivity – zaměříme se hlavně na klady, vždy se snažíme najít dobré výsledky, kterými povzbuzujeme k další snaze a aktivitě. Zařazujeme mediální výchovu, využíváme práci s počítači.

Lidé a čas – rozvoj kompetencí k trávení volného času

Navazujeme na znalosti získané ve vyučování, kde se děti učí poznávat, jak a proč se čas měří, jak postupují události v čase. Každodenním opakováním budujeme správný režim dne a jeho dodržování. Děti se učí respektovat čas druhých, využívat svůj vlastní a vytvářet si návyky, které vedou ke smysluplnému využití volného času.

Rozmanitosti přírody – rozvoj kompetencí k učení

Seznamujeme se s rozmanitostí a proměnlivostí živé a neživé přírody. Využíváme vycházek a pobytu v přírodě, pozorujeme bohatství přírody a změny, které se v ní odehrávají. Získané poznatky využíváme při výtvarných činnostech, při didaktických hrách s přírodními motivy, v péči o pokojové rostliny apod. Využíváme znalostí z literatury, encyklopedií.

Člověk a jeho zdraví – rozvoj kompetencí komunikativních, sociálních a občanských

Poznáváme sami sebe, získáváme důležité informace a poučení o nemocech, jejich prevenci, důležitosti dodržování hygieny a čistoty, zdůrazňujeme zodpovědnost každého za své vlastní zdraví. Každodenní aktivity směřujeme k průběžné péči o osobní hygienu, prevenci úrazů. Organizujeme besedy na téma první pomoci. Hrajeme tematické hry s nácvikem tísňového volání. Při pravidelném pobytu venku přiměřenými pohybovými aktivitami předcházíme nemocem, zároveň vytváříme pravidelnou pohybovou aktivitu, která je jedním z prostředků prevence nemocí. Současně zdůrazňujeme i nutnost otužování dětí pobytom venku. Za nepříznivého počasí zajišťujeme dostatečné větrání místností.

Časový plán vzdělávání

Září – Naše škola, družina,

- Poznáváme se, poznáváme ŠD, okolí školy.
- Základy hygieny a stolování, režim školní jídelny.
- Týden zdravé stravy
- Sportovní odpoledne na hřišti
- Závody na koloběžkách

Říjen – Známe kouzelná slovíčka

- Prostřednictvím hry se učíme správně zdravit, požádat o něco, poděkovat, oslovovat
- Pozorujeme přírodu, pracujeme s encyklopediemi, Den stromů
- Drakiáda, vyrábíme draky
- Seznamujeme se s pravidly míčových her - nacvičujeme vybíjenou, přehazovanou, kopanou

Listopad – U nás doma

- Vyprávíme si o životě naší rodiny
- Kreslíme a malujeme, jak trávíme volný čas

- Vyrábíme Mikuláše, čerty, anděly
- Vyzdobíme si třídu
- Halloween
- Učíme se zpívat vánoční koledy

Prosinec - Kouzelný čas Vánoc

- Besedujeme o Vánocích, vyprávíme si o vánočních zvycích, zpíváme koledy
- Pozorujeme výzdobu obce
- Vyrábíme přáníčka, dárky a ozdoby.
- Přichází Mikuláš, čert a anděl s nadílkou.
- Vyrábíme vánoční dárky a prodáváme je na jarmarku.

Leden - Zimní radovánky

- Pomáháme zvířátkům a ptákům přežít zimu
- Poznáváme stopy zvířat
- Sáňkujeme
- Soutěžíme o nejlepšího sněhuláka, závodíme v hodu sněhovou koulí
- Učíme se tančit

Únor - Zimní pozorování

- Vycházky zimní krajinou, díváme se kolem sebe
- Tvoříme stavby ve sněhu
- Pohybové hry na sněhu
- Karneval - vyrábíme karnevalové masky a doplňky k nim
- Povídáme si o rozdílu mezi slovy kamarád, přítel a spolužák
- Vyrábíme přáníčka k Valentýnu

Březen - Vítáme jaro

- Besedujeme o Velikonocích
- Lidové zvyky, pranostiky, duhový týden.
- Den vody.
- Zdobíme okna a třídu symboly velikonoce
- Soutěžíme v přeskočení lana, švihadla, jezdíme na koloběžkách
- Hrajeme si na zahradě škol – průlezky, klouzačky

Duben - Malí zahradníci

- Pozorujeme život v přírodě, vycházky do přírody, práce na zahradě. Poznáváme rostliny a stromy

- Besedujeme jak pomoci živé a neživé přírodě
- Pozorujeme čistotu a úpravu okolí. Třídíme odpad do kontejnerů. Akce Uklidme Česko
- Opakujeme dopravní značky a předpisy pro chodce. Hrajeme dopravní hry
- Malujeme čarodějnice
- Den Země

Květen - Maminky mají svátek

- Besedujeme o práci maminek – co udělá mamince radost. Vyrábíme přáníčka a dárky
- Besedujeme o základních hygienických novicích. Pečujeme o své zdraví a zevnějšek
- Dodržujeme zásady správného stravování, pitný režim.
- Sbíráme léčivé rostliny, tvoříme atlasy rostlin
- Stavění a kácení májky

Červen - Prázdniny se blíží

- Oslavujeme MDD
- Zahradní slavnost k ukončení roku
- Chodíme na školní hřiště, pořádáme soutěže
- Sportovní odpoledne
- Putování za pokladen
- Opakujeme rady na prázdniny – bezpečnost, chování v přírodě, koupání

Organizace a provoz

Podmínky pro přijímání účastníků vzdělávání

K pravidelné docházce do školní družiny (ŠD) mohou být přihlášení žáci 1. – 5. ročníků. Žáka do školní družiny přihlašuje zákonný zástupce předáním řádně vyplněného zápisového lístku s uvedením rozsahu docházky a způsobu odchodu žáka. Přihlašování a odhlašování účastníků do ŠD zajišťuje vychovatelka. O zařazení dítěte do ŠD rozhoduje ředitelka školy.

Žáci jsou do ŠD přijímáni na jeden školní rok.

Podmínky pro ukončení vzdělávání

Dítě je možné odhlásit z pravidelné docházky do školní družiny kdykoliv během školního roku. Odhlášení dítěte oznámí rodiče vychovatelce ŠD, tuto skutečnost vychovatelka zapíše do Přehledu výchovně vzdělávací práce. Ředitelka školy může žáka vyloučit při opakovaném

nedodržování vnitřního řádu školní družiny – po projednání s rodiči. Dítě může být rovněž vyloučeno z pravidelné docházky z důvodu nezaplacení povinného poplatku za ŠD.

Činnost školní družiny

Provozní doba:

Ranní provoz: 6.30 až 8.00 hod

Odpolední provoz 11.40 až 16.00 hod.

Pravidelná činnost:

11.40 – 12.10 hod hygiena, sebe obslužné činnosti, oběd

12.10 – 13.00 hod relaxační a odpočinkové činnosti

13.00 – 14.00 hod zájmové, rekreační a didaktické činnosti v prostorách ŠD a speciálních učeben / kroužky, počítačová gramotnost/

14.00 – 15.45 hod pobyt venku, na hřišti, mimo areál školy

15.45 – 16.00 hod zájmové, rekreační a didaktické činnosti v prostorách ŠD nebo na školní zahradě

Podmínky pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Zájmové vzdělávání nabízí významný prostor pro inkluzi dětí se speciálními vzdělávacími potřebami. Vychovatelka při jednotlivých činnostech respektují individuální i věkové zvláštnosti jednotlivých žáků. Vychovatelka úzce spolupracuje s výchovným poradcem školy, s třídními učiteli, se školským poradenským zařízením a s rodiči. Vychovatelka se seznámí s pedagogickými dokumenty žáků. Žáci jsou začleněni do všech aktivit školní družiny v co nejvyšší možné míře. Činnosti respektují možnosti žáka.

Pro rozvoj talentovaných žáků bude školní družina nabízet další doplňkové aktivity v oblastech jejich zájmů.

Popis materiálních, personálních, ekonomických a BOZP podmínek

Materiální podmínky

K dosažení výchovně vzdělávacích cílů jsou ve školní družině k dispozici dostatečné prostory, které jsou tvořeny samostatnou místností umístěnou v 1. patře školy. Místnost je přiměřeně vybavená, odpovídajícím nábytkem a zařízením. Zařízení splňuje estetická a bezpečnostní

kritéria, výzdoba prostor je mobilní, účastníci se na ni podílejí a využívají výsledky své tvořivosti.

Další možnosti využití prostor k zájmovému vzdělávání nabízí areál školní zahrady, počítačová učebna.

Vychovatelka sleduje další možnosti doplňování a zlepšování materiálních podmínek. Využívá také příležitosti, které jsou v obci a okolí k dispozici: kuželna, bowling, krytý bazén, solná jeskyně, hvězdárna, knihovna, muzeum na zámku, kino, divadlo ve Zlíně atd.

Stravování dětí probíhá ve školní jídelně, která je součástí školy. Pitný režim pro děti je zajišťován vychovatelkou.

Personální podmínky

Pedagogickou práci zajišťuje 1 vychovatelka, jejichž vzdělání a kvalifikace zcela splňuje předepsanou odbornou způsobilost. Vychovatelka dbá na svůj profesionální růst a další vzdělávání, své znalosti si dále prohlubuje samostudiem, účastí na školeních a kurzech. Vychovatelka je iniciátorkou a průvodkyní dětí při činnostech. Děti motivuje, přímo nebo nepřímo je řídí a hodnotí. Vychovatelka probouzí v dětech aktivní zájem o okolí, sociální kontakty, komunikaci, chuť dívat se kolem sebe a vnímat podněty kolem sebe vnímat a rozumět jim. Podněcuje a rozvíjí přirozenou zvědavost dítěte, chuť objevovat i odvahu projevit se a ukázat, co všechno zvládne. Tyto žádoucí jevy pak vychovatelka přiměřeně hodnotí. Vychovatelka během svého pedagogického působení rozvíjí dovednosti a návyky důležité nejen pro učení, ale i pro další rozvoj žáků: zdravé sebevědomí, sebejistotu, schopnost být sám sebou, přizpůsobit se životu v sociální skupině i v multikulturní společnosti, pokládají základy pro celoživotní učení a schopnost jednat v duchu základních lidských a etických hodnot.

Ekonomické podmínky

Výši příspěvku na částečnou úhradu neinvestičních nákladů ve školní družině na dítě a měsíc stanoví pro školní rok zřizovatel. Uvedená částka platí i pro každé další dítě v případě sourozenců.

- Výše poplatku za ŠD 100,- Kč za měsíc a žáka
- Způsob úhrady poplatku převodem na účet školy

Úplata je splatná měsíčně.

BOZP podmínky

Za bezpečnost žáků ve školní družině odpovídá vychovatelka školní družiny.

Školní družina zajišťuje bezpečnost fyzickou, sociální a emocionální. Vytváří zázemí pro zdravý rozvoj žáků a bezpečné prostředí, aby se zde všichni cítili dobře. Volí vhodnou strukturu denního režimu a stanovuje vhodný stravovací a pitný režim. Bezpečnost ve všech využívaných prostorách je zajištěna:

- Vnitřním řádem školní družiny
- Vnitřním řádem specializovaných učeben

V dalších prostorách školy se žáci řídí pokyny pedagogických a provozních pracovníků.

ZMĚNOVÝ LIST K ŠVP ZV č.1
„Školní vzdělávací program školní družiny“

Název ŠVP: Školní vzdělávací program školní družiny

Škola: Základní škola a mateřská škola Lhota u Vsetína, příspěvková organizace

Ředitelka školy: Mgr. Lenka Valchářová

Koordinátor ŠVP: Mgr. Lenka Valchářová, Mgr. Darina Weberová

Platnost dokumentu: od 1. 9. 2019

Aktualizace ke dni: 1. 9. 2022

**Změnový list k ŠVP ZV č. 1 byl projednán a schválen pedagogickou radou dne 24. 8. 2022
a projednán a schválen Školskou radou dne 30. 8. 2022.**

V části Činnost školní družiny dochází ke změnám v provozní době.

Ve Lhotě u Vsetína dne 30.8. 2022

Mgr. Lenka Valchářová, ředitelka školy

Za Školskou radu schválili:.....

Činnost školní družiny

Provozní doba:

6:30 – 8:00 11:30 – 16:00

Vychovatelka ŠD po ranní družině vykonává nepřímou pedagogickou práci od 8:00 -10:00hod,

V 11:00hod. má stanovenou dobu na oběd, od 11:30 přebírá žáky a má nad nimi dohled u oběda.

Pravidelná činnost:

6:30 – 8:00 hod.	příchod, zájmové a relaxační činnosti, příprava na vyučování
11:30 – 12:00 hod	hygiena, sebe obslužné činnosti, oběd
12:00 – 13:00 hod	relaxační a odpočinkové činnosti
13:00 – 14:00 hod	zájmové, rekreační a didaktické činnosti v prostorách ŠD a speciálních učeben / kluby, kroužky, počítačová gramotnost/
14:00 – 15:30 hod	pobyt venku, na hřišti, mimo areál školy
15:30 – 16:00 hod	zájmové, rekreační a didaktické činnosti v prostorách ŠD nebo na školní zahradě